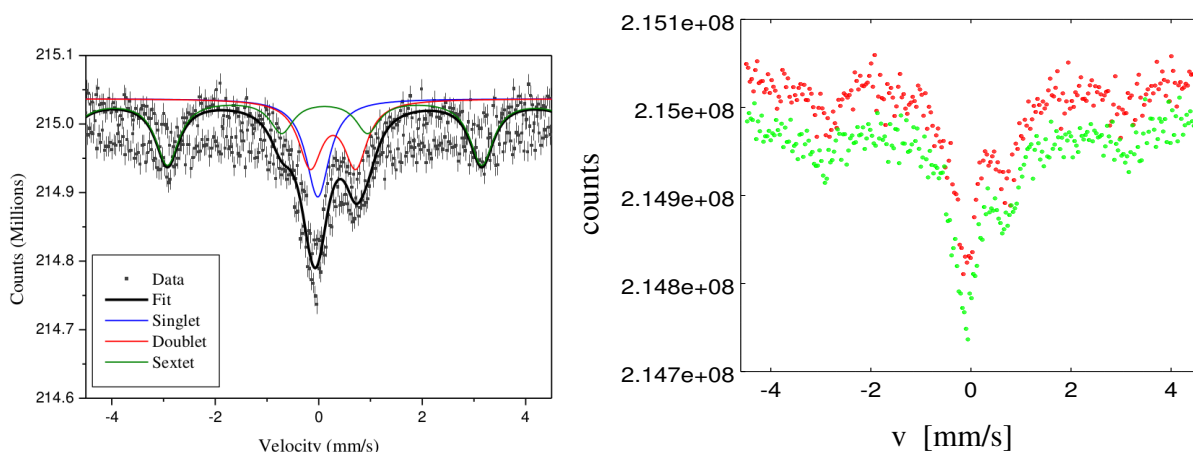

Fitování polského měření

Tomáš Opatrný

12. února 2020

Zpráva z polského měření [1] uvádí obrázek (obr. 1 vlevo), ve kterém jsou zřetelně odlišitelné dvě datové řady - jedna s vyššími hodnotami a druhá s nižšími. Podrobnější zkoumání (obrázek v pdf převedl J. Fiurášek do formátu eps, ze kterého lze odečíst číselné hodnoty souřadnic) ukazuje, že se střídavě liší liché a sudé datové body. Toto je vidět na obr. 1 vpravo (příslušné datové hodnoty uvádím na konci tohoto dokumentu). Nejjednodušším vysvětlením tohoto chování může být artefakt způsobený např. zaokrouhlovací chybou při časoměře a načítání dat do jednotlivých kanálů v daném spektrometru. Pokud by se šířka časového okna u sudých a lichých kanálů lišila o cca čtvrt promile, nezpůsobilo by to téměř žádnou pozorovatelnou změnu u moessbauerovských měření s dostatečně velkým efektem (jednotky až desítky procent) a nižším počtem countů v kanálu (jednotky či desítky milionů). V tomto případě se ale jedná o měření s velmi malým efektem (cca jedno promile) a vysokým počtem countů v kanále (dvě stě milionů), takže rozdíl čtvrt promile je jasně rozeznatelný.

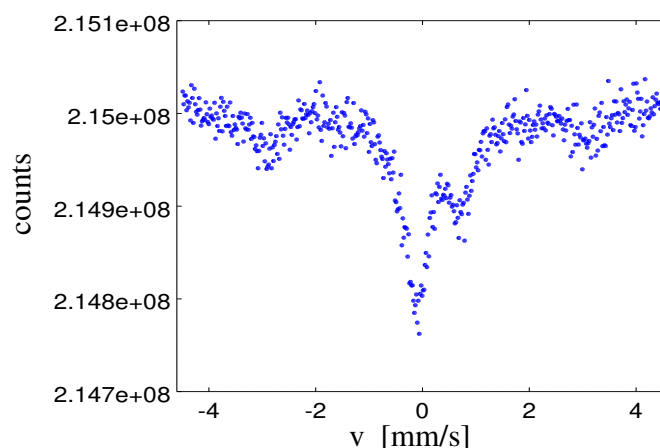

Obrázek 1: Levý panel: obrázek ze zprávy [1], pravý panel: data odečtená z obrázku vlevo a barevně odlišené liché (červené) a sudé (zelené) body.

Tento artefakt lze odstranit posunutím hodnot v lichých kanálech o 25 764 countů dolů a v sudých o 25 764 countů nahoru. Ve výsledku dostaneme obr. 2.

Takto upravená data lze fitovat vhodnými křivkami. Podobně jako v případě dat naměřených J. Navaříkem jsem použil celkem 14 parametrů: tři z nich odpovídaly kvadraticky prohnutému pozadí, tři singletu, čtyři dubletu a čtyři sextetu. Výsledný obrázek je na obr. 3 spolu s fitem dat J. Navaříka.

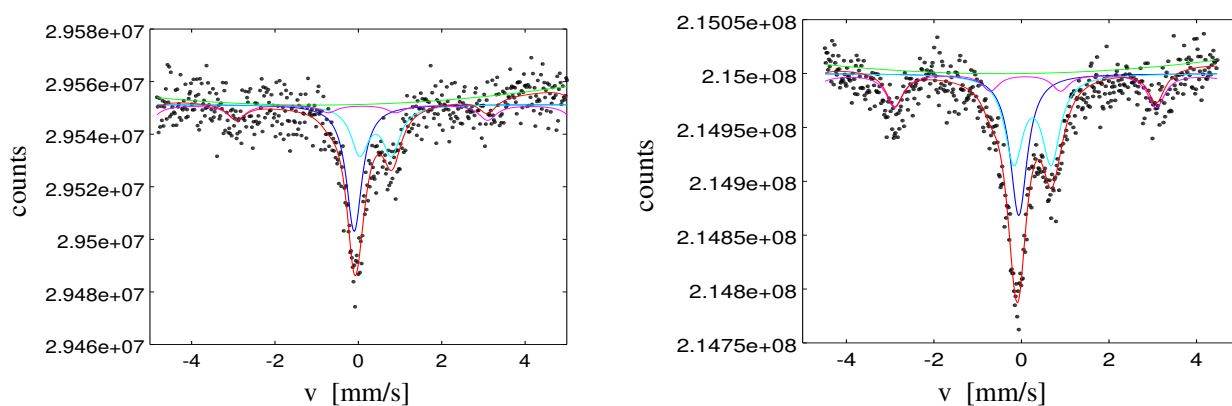
Výsledný fit má v případě dat J. Navaříka následující parametry: Pozadí: $y = a + bv + cv^2$, kde $a = 2.9551 \times 10^7$, $b = 4.0459 \times 10^2$ s/mm, $c = 1.9666 \times 10^2$ s²/mm². Singlet: střed (-0.0999 ± 0.048) mm/s, pološířka $(0.22884 + 0.045 - 0.049)$ mm/s, amplituda $(4.8282 + 0.65 - 0.75) \times 10^4$. Dublet: střed 0.41432 mm/s, vzdálenost 0.76181 mm/s, pološířka jednoho píku $(0.258 + 0.070 - 0.075)$ mm/s, amplituda $(1.79 + 0.38 - 0.45) \times 10^4$. Sextet (šest Lorentzů, fialová): střed 0.087365 mm/s, vzdálenost druhého a pátého píku 6.0241 mm/s, pološířka jednoho píku $(0.25 + 1.4 - 1.9)$ mm/s, amplituda druhého a pátého píku $(5.86 + 3.2 - 4.2) \times 10^3$. Vzdálenosti ostatních píků jsou ve stejném poměru jako v článku v Nature Comm., amplitudy píků jsou v poměrech 3:2:1 (první:druhý:třetí). Optimální

Obrázek 2: Data ze zprávy [1] po odstranění artefaktu nerovnováhy mezi lichými a sudými kanály.

hodnota χ^2 byla 614, neurčitosti byly odhadnuty tak, že se každý parametr měnil při zafixovaných ostatních hodnotách tak, až χ^2 vzrostl o cca 30 (odpovídá jedné směrodatné odchylce). Výsledné plochy pod křivkami jednotlivých komponent jsou singlet (38 ± 9)%, dublet (32 ± 9)%, sextet (30 ± 9)%.

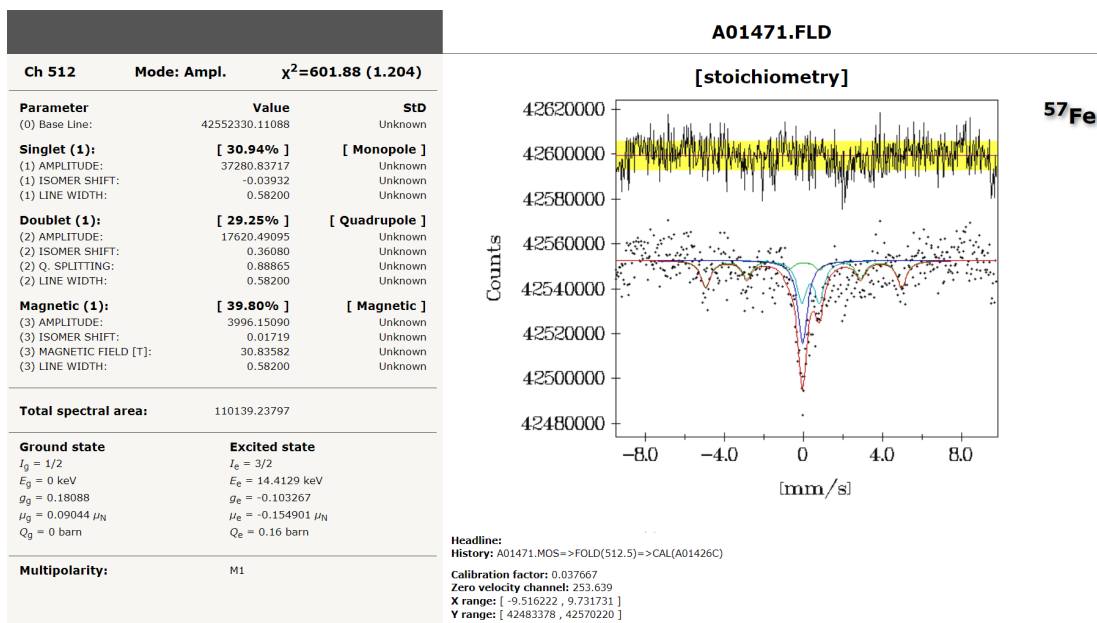
V případě polského měření jsou hodnoty následující: Pozadí: $y = a + bv + cv^2$, kde $a = 2.150 \times 10^8$, $b = 6.63 \times 10^2$ s/mm, $c = 2.003 \times 10^1$ s²/mm². Singlet: střed (-0.062 ± 0.045) mm/s, pološířka ($0.236 + 0.045 - 0.049$) mm/s, amplituda ($1.32 + 0.17 - 0.75$) $\times 10^5$. Dublet: střed (0.253 ± 0.055) mm/s, vzdálenost (0.85 ± 0.10) mm/s, pološířka jednoho píku ($0.252 + 0.045 - 0.040$) mm/s, amplituda ($7.9 + 1.2 - 0.95$) $\times 10^4$. Sextet střed ($0.09 + 0.09 - 0.11$) mm/s, vzdálenost druhého a pátého píku ($5.97 + 0.25 - 0.18$) mm/s, pološířka jednoho píku ($0.237 + 0.85 - 0.60$) mm/s, amplituda druhého a pátého píku ($4.03 + 1.1 - 0.95$) $\times 10^4$. Vzdálenosti ostatních píků jsou ve stejném poměru jako v článku v Nature Comm., amplitudy píků jsou v poměrech 3:2:1 (první:druhý:třetí). Optimální hodnota χ^2 byla 455, neurčitosti byly odhadnuty tak, že se každý parametr měnil při zafixovaných ostatních hodnotách tak, až χ^2 vzrostl o cca 30 (odpovídá jedné směrodatné odchylce). Výsledné plochy pod křivkami jednotlivých komponent jsou singlet (24.2 ± 3.4)%, dublet (31.1 ± 4.3)%, sextet (44.6 ± 7.6)%.

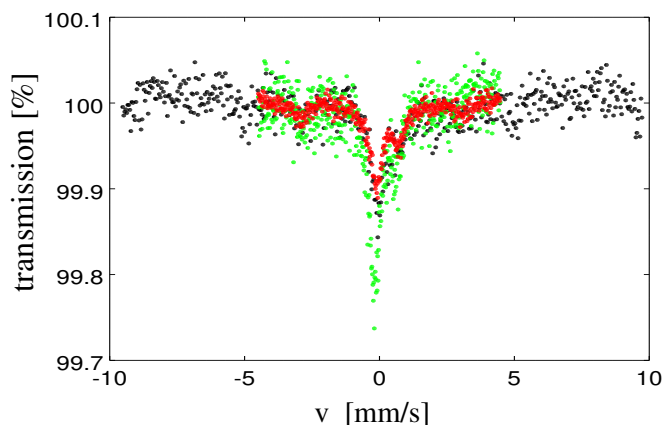
Obrázek 3: Fitování Moessbauerovských dat prezentovaných J. Navaříkem na AS PŘF (levý panel) a dat z polského měření [1] (pravý panel). Pozadí - zelená křivka, singlet tmavě modrá, dublet světle modrá, sextet fialová, výsledný fit červená.

Jak je vidět, tyto hodnoty jsou kompatibilní v rámci odhadované nepřesnosti. Zajímavé je též srovnání s daty dohledanými J. Pechouškem [2], která by dle označení (10% Fe RT) mohla odpovídat vzorku z původního článku [3], viz obr. 4 (výstup získaný od kolegy). V tomto případě dává fit s volnými parametry všech tří komponent zastoupení sextetu cca 40%, což je v dobré shodě se zde uvedeným fitem polského měření (44.6 ± 7.6)%.

Pro vizuální srovnání uvádím i překryv dat ze zprávy J. Pechouška, z měření J. Navaříka a z polského měření v procentní škále na obr. 5.

Obrázek 4: Původní fitování dat A01471 ze zprávy doc. Pechouška [2].

Obrázek 5: Překryv dat ze vzorku A01471 (černá), z měření J. Navaříka (zelená) a z polského měření (červená).

Reference

- [1] M. Kadziolka-Gawel, *Final report for Palacky University Olomouc, Czech Republic* (2020) <https://www.upol.cz/univerzita/uredni-deska/dokumenty/nat-comm-2016/>
- [2] J. Pechoušek *Vyjádření k žádosti o posouzení shodnosti Mössbauerových spekter*. https://www.prf.upol.cz/fileadmin/userdata/PrF/Aktuality/2019/NatComm-vyjadreni-Pechousek_1.pdf
- [3] Tuček et al., *Air-stable superparamagnetic metal nanoparticles entrapped in graphene oxide matrix*. *Nature Communications* 7:12879—DOI: 10.1038/ncomms12879 (2016).

Výchozí data získaná z obrázku [1], liché datové body

215049316	215045053	215029194	215032286	215018190	215042413	215052400	215027580	215029496
215029932	215017156	215020830	215037713	215016426	215030965	215023470	215019066	214998511
215012172	215006881	215042560	215038304	215023029	215033015	215012022	215005561	215023029
215013925	215008350	215022150	215026554	215014812	215025677	215008497	215008203	215021126
215015541	215000272	214991318	214966653	214999543	215015541	214998952	214993525	214968416
214987793	214966653	214974435	214995286	214982069	214976781	215008645	215001742	215009080
215015985	215013925	215011138	215014074	215019363	214997632	215039771	215030079	215020387
215035952	215024790	215024061	215026110	215028168	215035803	215049899	215023470	215059444
214996165	215012319	215036976	215010694	215009227	214980011	215026554	215016279	215022150
215011138	214990286	215001159	215023470	215038009	215011434	215015106	214998658	214992787
215003062	215005561	215012022	215007169	215000716	215024790	215020387	215014368	214990580
215016132	214975755	215000716	214994401	214979132	214956076	214968269	214976051	214961217
214954756	214961955	214931852	214920110	214939487	214959609	214912623	214903219	214901464
214895445	214844056	214840382	214810723	214830542	214823795	214831280	214829075	214835684
214875331	214895149	214913058	214937429	214919373	214939634	214950205	214946539	214933910
214938020	214944481	214949917	214929508	214937723	214927302	214907187	214926719	214891477
214919373	214927449	214888541	214946539	214917462	214958871	214952853	214982069	214967530
214964448	214986029	214979282	215006734	214975755	214986473	215001742	214994845	215009670
215002766	214993819	215006734	214998805	215003356	215019363	215032721	215013786	215012458
215022297	215041091	215008645	214975755	215015985	214993081	215006881	215050932	214998658
215007316	215000569	215017156	215013786	215024496	215034188	215009670	215009818	215007464
215015836	215025087	215030818	215002036	215024061	215017305	215023029	215014812	215008497
215013639	215017746	215018625	214979429	214984127	215003209	215035369	214992197	214999831
214965480	214997485	214993221	214993525	215016279	215010694	215013492	214980306	214985743
215026848	215037123	215011138	214990580	215002913	215014812	215020536	215007760	215024357
215015985	215024790	215051809	215020683	215027144	215040797	215031252	215013195	215029496
215007030	215058124	215041526	215027874	215001010	215025087	215028759	215021126	215022740
215026848	215024790	215040650	215037123	215037713	215038304			

Výchozí data získaná z obrázku [1], sudé datové body

214984127	214993525	214987350	214985743	215004676	214964013	214984127	214972967	214990727
214961068	214967235	214967235	214973403	214962685	214970613	214968416	214985743	214974287
214968999	214981479	214954903	214977075	214960782	214961217	214986029	214950205	214956370
214958577	214941250	214968999	214969737	214943899	214958142	214973550	214962249	214946686
214949473	214935962	214933469	214933910	214951237	214939193	214922604	214914379	214919077
214951819	214937576	214940224	214949770	214962396	214975017	214970023	214940521	214969440
214969589	214935083	214951090	214964889	214968120	214959462	214960488	214977665	214968269
214969293	214977371	214952853	214964742	214981043	214974574	214967826	214959166	214956517
214993525	214964742	214981626	214963128	214967088	214958281	214938167	214981043	214956666
214953583	214975460	214974723	214936699	214990876	214959166	214958871	214985447	214949473
214950795	214957995	214977518	214961808	214976051	214953000	214932737	214943161	214966949
214941103	214920546	214950646	214934642	214925105	214933616	214931270	214919520	214925391
214925981	214933025	214878560	214870928	214872099	214832018	214840235	214850664	214819826
214791052	214788698	214772258	214767411	214748617	214736579	214788698	214783417	214810872
214808526	214820121	214867401	214851837	214849780	214886926	214878701	214908072	214880906
214885318	214882817	214896766	214883399	214873715	214868721	214856971	214861669	214880612
214865637	214877823	214888835	214881350	214885457	214890745	214909098	214930238	214921431
214934936	214943602	214952704	214954903	214958142	214919077	214951819	214967530	214959315
214940815	214949770	214933173	214963866	214944334	214943161	214983832	214953000	214957845
214973106	214966062	214952704	214965621	214943455	214969293	214962396	214971639	214967235
214943308	214961808	214956666	214949326	214976492	214967679	214963569	214968703	214972230

214962979 214981043 214961512 214973697 214970613 214965915 214966949 214968703 214945219
214955788 214979132 214967088 214960929 214983685 214940521 214958577 214951237 214963569
214945219 214947121 214937290 214944481 214926572 214949179 214979576 214946833 214971639
214955050 214938896 214939930 214970319 215009227 214959462 214972377 214987350 214987063
214974723 214955197 214964013 214987350 214983685 214972671 214986767 214960635 215006293
214959609 214996755 214968703 214989998 214961512 215011138 214987063 214968999 214979723
214991614 214982069 214995574 214984266 214979132